

Vores barndomshjem Østergade 25

Af Else Kjær og Paul Marcussen

Vores barndomshjem, som vores mor erhvervede som særeje i 1931, da hun i forbindelse med sit fyldte 21 år og altså myndig fik frigivet sin arv efter sin biologiske far, som døde af bughindebetændelse 3 måneder før vores mor blev født. Senere giftede vores mormor sig med en bror til sin afdøde mand og han blev vores mors far i ordets bedste betydning. Han

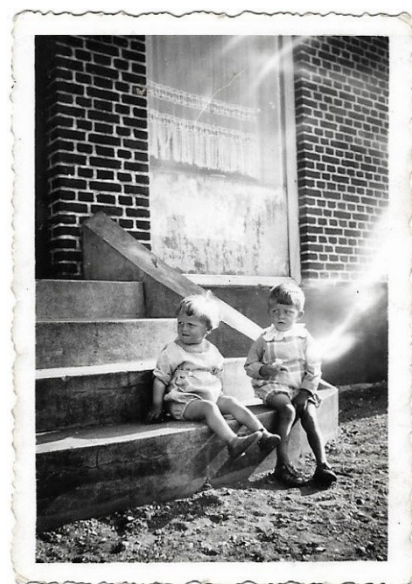
var bl.a. forudseende nok til at etablere særeje af Østergade 25 for vores mor. Formentlig på baggrund af nogle usikre forhold omkring min far og hans families økonomi.

I øvrigt kan vi om selve huset oplyse, at det oprindeligt var indrettet med butik i det sydvestlige hjørne med indgang via en muret stentrappe. Så vidt vores viden rækker, så skulle der oprindeligt være tale om margarineudsalg såvel til private som til virksomheder af de daværende kendte fabrikker. Fra vores tidligste barndom kan vi erindre butikken indrettet som vores dagligstue, hvor butiksdør og vindue samt gulvlem og trappe ned til lageret i kælderen var intakte indtil en renovering i de første krigsår medførte nedbrydning af stentrappe, tilmuring af butiksdør, isætning af nyt stuevindue samt afmontering af lem/trappe til underliggende kælderrum.

Efter aftjening af værnepligt ved Livgarden havde vores far ansættelse som dels underforvalter dels forvalter på flere af godserne på Djursland, bl.a. Løvenholm, hvor han mødte vores mor, bagerdatter fra Gjesing Bageri. De blev gift i 1930 og fik 4 børn: Bengt, Else, Paul og Erik.

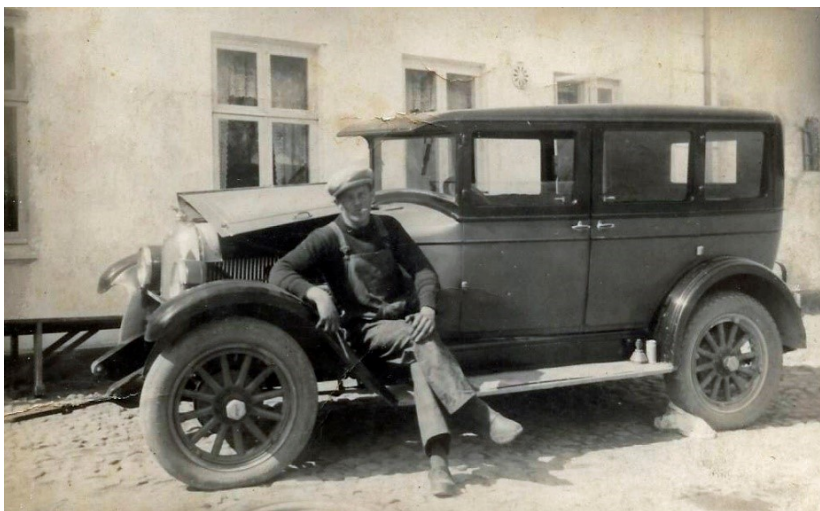
Christian Morten Marcussen med sønnen Erik

Erik og Paul Marcussen

Omkring 1928 åbnede vores far en lillebilforretning, en betegnelse modsvarende større byers taxa og samme tjenesteydelse – personbefordring, primært indenfor lokalområdet.

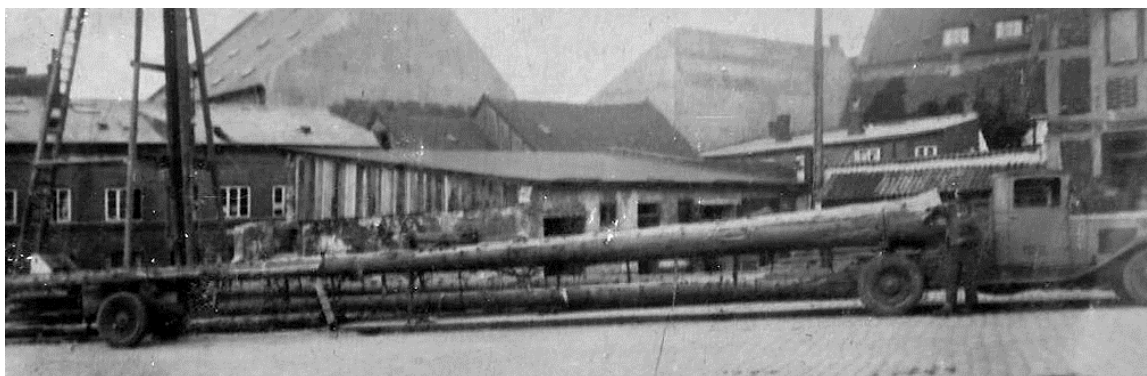
Hjemsted for lillebilforretningen var Auning Hotel, som vores far var den juridiske indehaver af, fordi vores bedsteforældre ved overtagelsen i 1924 pga. en konkurs fra Råballegård i 1920 ikke juridisk kunne stå som ejendomsbesiddere, hvorfor det blev vores far, der kort efter sin 21 års fødselsdag med sin underskrift kunne sikre dem fremtiden som kroværter.

Christian Morten Marcussen med sin lillebil foran Auning Hotel

Hotelgæsterne og Auning Station som genbo udgjorde jo et ideelt forretningsgrundlag for lillebilforretningen og selvom det ikke er helt relevant i denne her beretning, så hører det med til vores fars metier, at han i denne periode sideløbende med lillebilforretningen gennemførte en uddannelse som filmoperatør og som sådan stod for filmforevisning i Aunings formentlig første "biograf" i hotelsalen.

Uden at vide med sikkerhed, hvornår skiftet til lastvognsforretningen indtræffer, så sker det formentlig omkring det tidspunkt i 1933-34, hvor vores bedsteforældre pga. urentabel drift må opgive Auning Hotel, hvorefter de af vores far tilskødede bygninger bliver solgt. Vores antagelse bygger vi på, at medens mine forældre boede i Århus fra 1935 til 1937, i hvilken periode vores far var ansat ved C. V. Obel som lagerchauffør, var det farfar som stod for lastvognsdriften, hvad han sandsynligvis fra starten af havde været mere eller mindre inddraget i.

Det primære grundlag for forretning var kævletransport for Løvenholm Skov til diverse træindustrier og tømmerhandlere i Jylland og ikke mindst levering af bundgarnspæle til bl.a. Skagen. Og specielt hertil har vi hørt om en til tider stor udfordring med tilsanding af vejen mellem Frederikshavn og Skagen, der på dette tidspunkt i trediverne på lange strækninger endnu ikke var asfalteret. Herudover var der selvfølgelig også i forbindelse med områdets store tørveproduktion fra Pindstrup Mosebrug og flere andre producenter et ikke uvæsentligt forretningsgrundlag.

Udover far selv havde han et par faste chauffører ansat til de to lastvogne, hvoraf den ene specielt var til kævletransport. Ligesom vi ikke ved præcist, hvornår han startede vognmandsforretningen ved vi heller ikke, hvornår han lukkede. Men er dog nogenlunde sikre på et årstal omkring 1942-43, idet vi tydeligt husker, at bilerne først i 40'erne blev udstyret med gasgeneratorer. Ligeledes kender vi ikke til den egentlige årsag til lukningen, udover at han selv anførte som en årsag, at han ikke ville påtage sig kørsel for besættelsesmagten. Det er helt sikkert rigtigt, men der har formentlig også været væsentlige økonomiske grunde til at lukke forretningen.

Den omtalte ladebygning var et vinkelformet garageanlæg, opført som træbygning og beregnet til 2 lastbiler. Efter ophør af vognmandsforretning blev den mindste garage indrettet og udlejet som hestestald for en lokal vognmand. På et tidspunkt indenfor de sidste par krigsår blev den anden, beliggende i skel op til Østergade 23, okkuperet af besættelsesmagten til opbevaring af lette kanonkøretøjer. Der var ikke hermetisk lukket og ej heller nogen fast vagtpost, så det var jo en helt særlig oplevelse for os børn at have mulighed for at studere noget sådant rigtigt "krigslegetøj". Vi erindrer ikke, at kanonerne var ude i f.eks. øvelse og mener at de var i beredskab, hvis det skulle blive til egentlige krigshandlinger.

Efter at have lukket vognmandsforretningen var far beskæftiget i den lokale tørveproduktion under Pindstrup Mosebrug og Løvenholm, indtil han efter krigen fik en karriere som rambukfører for store landskendte entreprenørfirmaer som Kampsax, Pihl & Søn og o.a. med speciale i havneanlæg, hvilket bragte ham ud i verden til bl.a. Mellemøsten og Færøerne.

Vores forældre blev skilt efter mere end 25 års ægteskab, men heldigvis forblev forbindelsen mellem dem og os med vores familier intakt. Far tilbragte de sidste af sine arbejdsår og sit otium i Frederikshavn, medens mor boede i Østergade 25 i sammenlagt 70 år, indtil hun døde 2001.

Else Kjær, Hørning
Paul Marcussen, Ringsted

Fru Marcussen med gæst i stuen, Østergade 25.

Christian Morten Marcussen var søn af Marinus Morten Marcussen, teglværksbestyrer og gårdejer. Drev Auning Afholdshotel fra 1920 til 1934. Farfaren var Christian Marcussen, der var ejer af Floes Teglværk fra 1887 til 1896.